

Література

1. Шевцова Г. З. Рівні розвитку та особливості синергетичного менеджменту підприємств / Г. З. Шевцова // Вісник СХУ ім. В. Даля. — 2007. — № 5 (111). — С. 219—225.

2. Шевцова Г. З. Принципи організації синергетичного менеджменту підприємств/ Г.З. Шевцова// Формування ринкової економіки: Зб. наук. праць. Спец. вип. «Економіка підприємства: теорія і практика». — Ч. II. — К.: КНЕУ, 2008. — С. 681—690.

3. Шевцова Г. З. Синергетичний менеджмент як інноваційний підхід до організації управління. ключові аспекти впровадження / Г. З. Шевцова // Зб. наук. праць. М. Київ: Інститут економіки підприємств і менеджменту ім. В. Даля, 2008. — С. 100—105.

Find similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetma

Шергіна А. А.,
канд. екон. наук,
доцент кафедри економіки
підприємств ДВНЗ «КНЕУ
імені Вадима Гетьмана»,
Україна

Кузнецова Т. В.,
канд. екон. наук, доцент,
Національний університет
водного господарства та
природокористування, м. Рівне

КОНЦЕПТУАЛЬНА МОДЕЛЬ ЧИННИКІВ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ

Розглянуто поняття соціальної відповідальності. Приведено складові елементи концептуальної моделі соціальної відповідальності сучасного бізнесу. Представлено Європейську модель досконалості. Розкрито напрями реалізації соціальної відповідальності підприємств.

Shergina L.,
Master of Economic Science,
Associate Professor of Economic
enterprises SHEE «MBK
im . V. Getman, Ukraine

Kuznetsova T.,
Master of Economic Science,
Associate Professor,
Water and Nature
National University, Rivne,
Ukraine

CONCEPTUAL MODEL OF FACTORS SOCIAL RESPONSIBILITY MODERN BUSINESS

The concept of social responsibility. Aligned components elements of the conceptual model contemporary social responsibility business. Presented by the European model of perfection. Disclosed areas of social liability companies.

Кожна людина несе відповідальність
перед усіма людьми і за все.
Ф. Достоевський

Поширення ідей соціальної відповідальності бізнесу є однією з важливих тенденцій розвитку підприємницької діяльності.

Суспільство чекає від малого бізнесу не лише високих економічних результатів, досягнення прибутку у відкритій конкурентній боротьбі без обману та шахрайства, але й суттєвих соціальних перетворень та активних дій у таких сферах, як охорона здоров'я, захист навколишнього середовища, соціальної безпеки, громадських прав тощо.

Соціальна відповідальність, як підхід до ведення бізнесу, базується на наступних підходах:

1) соціальна відповідальність — це добровільний вибір компанії;

2) соціальна відповідальність — це спосіб активної участі в розвитку українського суспільства;

3) соціальна відповідальність — форма, спосіб і філософія ведення нашого бізнесу. Вона впливає на зміцнення репутації та, внаслідок цього, на капіталізацію бізнесу.

Для підприємства соціальна відповідальність бізнесу — це комплексне поняття, основними складовими якого є: відповідальність стосовно свого продукту, відповідальність стосовно держави, відповідальність стосовно співробітників компанії, відповідальність стосовно соціальних потреб суспільства, екологічна відповідальність.

Соціальна відповідальність розглядається як одна із складових успішної стратегії, що зміцнює імідж і репутацію підприємства, приваблює клієнтів, утримує найкращих працівників, пов'язана з дотриманням обов'язку особистості, менеджменту організації, державної структури приймати рішення і вживати заходи, які підвищують добробут, відповідають інтересам суспільства, підприємства та окремої людини.

Концептуальна модель чинників соціальної відповідальності сучасного бізнесу включає:

1) добросовісну сплату податків, виконання діючого законодавства;

2) соціальні стандарти і нормативи світової економічної спільноти;

3) власну корпоративну політику бізнес-структури;

4) виробництво якісної продукції;

5) корпоративні програми підвищення кваліфікації персоналу підприємства;

6) корпоративні програми з охорони здоров'я співробітників;

7) корпоративні програми морального заохочення персоналу;

8) благодійні та спонсорські проекти;

9) партнерські відносини між бізнесом, владою і громадськістю;

- 10) безпечне середовище діяльності та розвитку компанії;
- 11) соціальний захист вразливих категорій населення;
- 12) інвестування суспільних сфер і галузей людського капіталу;
- 13) участь у формуванні позитивної суспільної думки про бізнес.

Одним із можливих засобів активізації та соціального спрямування українських підприємств є використання менеджментом Європейської моделі досконалості (з умовою адаптації до українських особливостей ведення бізнесу та умов сучасного бізнес-середовища), яка слугує еталоном і взірцем для провідних західних компаній.

Європейська модель досконалості (Модель EFQM) є описом «ідеальної» організації, якою її бачать у Європі. Дев'ять фундаментальних критеріїв (32 підкритерія) Моделі об'єднані у дві групи: перша — це 5 критеріїв, що описують підходи у діяльності організації для досягнення результатів (лідерство, політика та стратегія, персонал, партнерство і ресурси, процеси); друга — чотири критерії результатів, які досягає організація за рахунок використання підходів (результати, що стосуються споживачів; персоналу і суспільства, а також основні ділові результати) [1].

Сьогодні соціальна відповідальність реалізується вітчизняними компаніями через відповідні соціальні проекти і програми, які за своїм змістом можна розділити на дві великі групи:

1. *Програми, спрямовані в зовнішнє середовище підприємства, в яких безпосереднім адресатом не є персонал компанії* (екологічні, освітні програми, підтримка наукових досліджень, програми по взаємодії з органами місцевого самоврядування, програми щодо підтримки культури і мистецтва, філантропічні програми).

2. *Програми, спрямовані на розвиток внутрішнього середовища підприємства, соціальну підтримку власного персоналу, працівників* (програми розвитку персоналу: навчальні курси і програми; комплексні соціальні пакети; програми з охорони здоров'я і впровадженню здоров'я зберігаючих технологій: заходи щодо дотримання техніки безпеки; заходи щодо дотримання санітарно-гігієнічних умов праці; медичне обслуговування співробітників на підприємства; надання житла або «дешевих» кредитів і субсидій на його придбання; створення і підтримка власних творчих і наукових колективів з числа працівників; створення мережі соціальних установ; формування програм відпочинку персоналу: фінансування путівок, проведення екскурсій) [2].

Відповідальне ставлення підприємців до своєї продукції чи послуг, до споживачів, персоналу, партнерів, активна соціальна

позиція бізнесу як співтовариства «корпоративних громадян», які беруть участь у вирішенні гострих соціальних проблем, є вимогою сучасності. Прагнення до високих суспільних ідеалів буде неодмінно позначатися на іміджі підприємства, підвищить конкурентоспроможність суб'єкта господарювання на ринку, що призведе до підвищення конкурентоспроможності як регіонів, так і суспільства.

Література

1. Солодуха О. В. Оцінка управління соціальною відповідальністю бізнесу. [Електронний ресурс]. — Доступний з http://director.at.ua/upravlinnja_socialnoju_vidpovidalnistju_biznesu.pdf

2. Градюк Н. М. Сучасні моделі соціальної відповідальності підприємств. [Електронний ресурс]. — Доступний з http://www.rusnauka.com/22_PNR_2011/Economics/10_90610.doc.htm

Юшкевич О. О.

канд. екон. наук, доцент,
Житомирський державний
технологічний університет,
Україна

Yushkevich O. O.,

PhD Economics
Zhytomyr state technological
university, Ukraine

ІНСТРУМЕНТИ ПРЯМОГО ЕКОНОМІКО-ЕКОЛОГІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Досліджено різновиди стандартів, нормативів і лімітів як інструментів розвитку сільськогосподарських підприємств

INSTRUMENTS DIRECT EKONOMIKO ECOLOGICAL ADJUSTING of DEVELOPMENT of AGRICULTURAL ENTERPRISES

Investigated varieties of standards, norms and limits, as to the instrument of development of agricultural enterprises

Для результативного регулювання необхідна всебічна оцінка, постійне коригування та зворотній зв'язок. Екологічні інструменти механізму регулювання, найефективніші тоді, коли нормативні вимоги до сільськогосподарських підприємств спонукають їх до максимально можливого, інстинктивного дотримання норм, що породжені внутрішньою мотивацією, за відсутності жорсткого контролю. Спонтанне дотримання вимог обумовлено соціально-економічною вигодою. Внутрішня мотивація, як це традицій-